

Évről-évre szaporodik a szemét a csúrogi magyarok tömegsírján

Vasvillával, lapáttal és kapával érkezett néhány egykori csúrogi magyar ma délután a sintérgödörhöz, hogy az 1944/45-ben ártatlanul kivégzett hozzátartozók számára eddig 17 alkalommal ledöntött kereszt környékét megtisztítsák a szeméttől. A takarítást Teleki Júlia szervezte:

- Azóta van szemét, amióta idejárunk. Amikor először jöttünk, akkor nem volt szemét. Ahogy jöttünk megemlékezni minden évben, annál inkább szaporodik a szemét is. Talán pontosan azért szaporodik, hogy meggyalázzák a halottainkat, meggyalázzanak minket is. Mi szégyelljük, hogy ilyen körülmények között emlékezzünk meg. Ha a társadalomnak nem szégyene, nekünk szégyenünk és kénytelenek voltunk összefogni mi, hozzátartozók, ide jönni, eltakarítani, hogy legalább azon a helyen, ahol majd megállunk, ne a szemétben álljunk. Ezért jöttünk ide.

1944 őszén és telén, a jugoszláv partizánok ezerszámra gyilkolták a délvidéki magyarokat. A feltételezések szerint 40.000-45.000-re tehető az áldozatok száma. Ürügyül a magyar honvédség túlkapásai szolgáltak, melyeket 1942 elején a szerbek ellen követtek el. A nemzetgyűlölet az Újvidék melletti Csúrogon tetőzött. Az életerős magyar férfiakat két hét megaláztatás és kínzás után ítélet nélkül kivégezték. A mintegy 3000 környékbeli magyart a falu szélén lévő sintérgödörben földelték el. Dömöndi Józsefnek apját temették a csúrogi tömegsírba. Traktorral érkezett elszállítani a szemetet.

- Én akkor csak öt éves voltam. Nem sokra emlékszem. Anyám meséli néha, hogy is történt a mi kitoloncolásunk. Nem szoktunk róla beszélni.

A hozzátartozók 1994 óta emlékeznek meg minden évben a sintérgödörnél, ahol eddig 17 alkalommal verték szét vagy gyújtották fel az általuk állított keresztet. A tizennyolcadikat, amelyet májusban állítottak, nemrég vörös festékkel öntötték le.

A vasárnapi megemlékezés lehet az első olyan a csúrogi keresztnél, amelyen részt vesznek az 1941/42-ben, a honvédek által elkövetett razzia áldozatainak hozzátartozói. A Razzia 1942 szervezet a napokban értesítette részvételi szándékáról a csúrogi áldozatok hozzátartozóit.

Muci Attila